

آیین نامه ارزیابی اعضای هیأت علمی و کارشناسان آموزشی
دانشگاه علم و صنعت ایران

● مقدمه:

امروزه، دانش و دانایی ملی، رکن اصلی پیشرفت و توسعه هر جامعه‌ای محسوب شده و نظام آموزشی هم گذرگاه نیل به دانایی ملی به شمار می‌آید. مهم‌ترین نهاد در امر آموزش و تربیت نیروی انسانی در سطوح عالی، دانشگاه است که وظیفه تأمین نیروی انسانی متعهد و متخصص در عرصه‌های علم و فناوری و در سطوح ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی را به عهده دارد. دانشگاه علم و صنعت ایران به عنوان یکی از دانشگاه‌های تراز اول در کشور و پیشرو در منطقه، در راستای نیل به اهداف ترسیم شده، ارتقای کیفیت نظام آموزشی و مولفه‌های بنیادین آن را جزء اولویت‌های خویش می‌داند. در این راستا، سیاست‌گذاری‌ها و برنامه‌ریزی‌های لازم به همراه نظارت‌های مستمر بر ارکان آموزش دانشگاه می‌تواند نقشی بی‌بدیل در پیشرفت دانشگاه و به تبع آن کشور ایفا نماید. این آیین‌نامه برای تحقق اهداف راهبردی حوزه معاونت آموزشی دانشگاه علم و صنعت ایران بر اساس ارزیابی آموزشی سالانه دانشگاه و همچنین پاسداشت و تکریم مساعی و کوشش‌های اعضای هیأت علمی و کارشناسان آموزشی برگزیده دانشگاه که در جهت تحقق اهداف فوق نقش موثری داشته‌اند، تدوین شده است.

● تعاریف:

- **دانشگاه:** منظور مجموعه دانشکده‌ها و گروه‌های مستقل دانشگاه علم و صنعت ایران است.
- **کمیته ارزیابی:** به کمیته ارزیابی آموزشی دانشگاه علم و صنعت ایران وابسته به دفتر کمیته امور هیأت علمی آموزشی دانشگاه اطلاق می‌شود.
- **استادان:** منظور کلیه اعضای هیأت علمی و کارشناسان آموزشی دانشگاه است. در مواردی که مرتبه استادیاری به بالا مورد نظر باشد، درج خواهد شد.

● اهداف:

- ۱- تثبیت و تعمیق ارزش‌ها و شاخص‌های آموزشی
- ۲- افزایش بهره‌وری آموزشی در دانشگاه
- ۳- تمهید شرایط رشد و تعالی و ایجاد انگیزه در امر آموزش
- ۴- ارائه امتیاز ارزیابی آموزشی سالانه
- ۵- قدردانی از برگزیدگان آموزشی

ماده ۱: ارزیابی آموزشی استادان دانشگاه

- ۱-۱ دفتر کمیته امور هیأت علمی دانشگاه، امتیازات ارزیابی آموزشی استادان (پیمانی، رسمی- آزمایشی و رسمی- قطعی) را مطابق با بندهای ۱ تا ۴ پیوست ۱ این آیین‌نامه (و شیوه‌نامه اجرایی آن) محاسبه و برای ایشان کارنامه ارزیابی آموزشی ارسال می‌نماید. کلیه ارزیابی‌ها بر اساس داده‌های ذخیره شده در سامانه مکانیزه دانشگاه صورت گیرد.

ماده ۲: انتخاب برگزیدگان آموزشی دانشکده ها و گروه های مستقل

۲-۱ ظرفیت انتخاب "برگزیدگان آموزشی دانشکده ها و گروه های مستقل" به شرح زیر است:

الف - استادان با مرتبه استادیاری به بالا به تعداد ظرفیت های مندرج در جدول (۱) در هر دانشکده.

ب - استادان جوان با مرتبه استادیاری به بالا ۳ نفر در دانشگاه.

ج - مربیان و کارشناسان آموزشی " ۱ نفر در دانشگاه.

جدول (۱): ظرفیت قابل انتخاب استادان برگزیده آموزشی با مرتبه استادیاری به بالا از دانشکده ها و گروه های مستقل.

ظرفیت دانشکده ها و مجموع گروه های مستقل (نفر)	جمع استادیاران به بالا (نفر)
۱	۱ تا ۲۵
۲	۲۶ تا ۵۰
۳	۵۱ به بالا

۲-۲ تعداد نامزدها برای معرفی "استادان برگزیده آموزشی در دانشکده ها و گروه های مستقل" با مرتبه استادیاری به بالا، ۳ برابر ظرفیت مندرج در جدول (۱) از افرادی است که در ماده ۱ بالاترین امتیازات را کسب نموده و شرایط زیر را نیز احراز نمایند:

الف - رسمی - آزمایشی یا رسمی - قطعی باشند.

ب - امتیاز ماده ۱ آن ها از میانگین امتیازات ارزیابی دانشگاه به علاوه نیم انحراف معیار بیشتر باشد.

ج - حداقل ۲ دانش آموخته تحصیلات تکمیلی در طی سال ارزیابی و سال قبل از آن (۲ سال ارزیابی) داشته باشند.

تبصره ۱: نامزد های گروه های معارف اسلامی و تربیت بدنی از شرط (ج) مستثنی می شوند. اما باید در سال ارزیابی حداقل دو درس ارایه کرده باشند.

تبصره ۲: تعداد "نامزدهای مربیان و کارشناسان برگزیده آموزشی در دانشکده ها و گروه های مستقل" ۳ نفر می باشد که بالاترین امتیازات از ماده ۱ را کسب کرده و شرایط (الف) و (ب) را احراز نمایند. اما باید در سال ارزیابی حداقل دو درس یا آزمایشگاه/کارگاه را ارایه کرده باشند.

تبصره ۳: اسامی نامزدهای هر دانشکده به ترتیب حروف الفبا به دانشکده های مربوطه اطلاع رسانی می گردد.

۳-۲ تعداد نامزدها برای معرفی "استادان جوان برگزیده آموزشی در دانشکده ها و گروه های مستقل" ، ۹ نفر از استادان جوان دانشگاه می باشد که در ماده ۱ بالاترین امتیازات را کسب نموده و شرایط زیر را نیز احراز نمایند:

الف - سنوات استاد جوان (پیمانی یا طرح سربازی)، از تاریخ تصویب هیأت جذب تا قبل از یکم مهرماه سال ارزیابی کمتر از ۵ سال باشد.

ب - امتیاز ارزیابی استاد جوان از میانگین امتیازات ارزیابی دانشگاه به علاوه نیم انحراف معیار بیشتر باشد.

ج - تا پایان سال ارزیابی حداقل یک دانشجوی تحصیلات تکمیلی را به عنوان استاد راهنما یا مشاور دانش آموخته کرده باشد.

۲-۴ انتخاب "برگزیدگان آموزشی دانشکده ها و گروه های مستقل" پس از ارزیابی مستندات نامزدها در بندهای ۵ تا ۱۹ پیوست ۱ این آیین نامه صورت می گیرد. بدین ترتیب نامزد هایی که مجموع امتیازات آن ها از بندهای ۱ تا ۹ بالاترین مقدار را داشته و از میانگین امتیازات ارزیابی آموزشی دانشگاه به علاوه یک انحراف معیار بیشتر باشد، معرفی می شوند.

تبصره ۱: نامزدهایی که مجموع امتیازات بندهای ۱ تا ۹ آن ها از میانگین امتیازات دانشگاه به علاوه یک انحراف معیار کمتر باشد، با عنوان "شایسته تقدیر" معرفی می شوند.

تبصره ۲: برای انتخاب "مربی یا کارشناس برگزیده آموزشی دانشگاه"، امتیازات مربیان و کارشناسان آموزشی دانشگاه با هم مقایسه می شوند.

تبصره ۳: برگزیدگان آموزشی دانشکده ها و گروه های مستقل تا ۲ سال بعد از سال ارزیابی مجدداً انتخاب نخواهند شد.

تبصره ۴: هر استاد جوان فقط ۱ بار می تواند به عنوان استاد برگزیده در دانشکده یا گروه مستقل انتخاب شود.

تبصره ۵: در صورت عدم دریافت مستندات مربوط به بند های ۵ تا ۹ در موعد مقرر، صرفاً امتیازات ماده ۱ مبنای انتخاب برگزیدگان آموزشی قرار می گیرد.

۲-۵ در صورتی که یک استاد، فعالیت ها و خدمات ویژه و برجسته ای در راستای ارتقاء آموزش و توان علمی/اجرایی/اخلاقی دانشجویان و آموزش دانشگاه (فراتر از وظایف اداری و متعارف) داشته باشد، به طوری که یک "معلم ممتاز" و یا "فعال آموزشی" برجسته را نزد عامه دانشگاه تداعی نماید، می تواند از طرف کمیته ارزیابی مورد تقدیر قرار گیرد.

ماده ۳: انتخاب برگزیدگان آموزشی دانشگاه

۱-۳ کمیته ارزیابی از میان استادانی که در طی ۴ سال ارزیابی (سال ارزیابی و ۳ سال قبل از آن) شرایط زیر را احراز نموده باشند، ۳ نفر اول را به عنوان "برگزیدگان آموزشی دانشگاه" معرفی می نماید:

الف - حداقل یک بار به عنوان "برگزیدگان آموزشی در دانشکده ها و گروه های مستقل" انتخاب شده باشند.

ب - امتیاز آن ها در هر ۴ سال ارزیابی جزء ۲۵٪ اول دانشگاه بوده باشد.

ج - مجموع امتیازات ۴ سال ارزیابی آن ها بالاترین امتیازات در دانشگاه باشد.

تبصره ۱: برگزیدگان آموزشی دانشگاه تا ۳ سال بعد از سال ارزیابی مجدداً انتخاب نخواهند شد.

^۱ همزمان با توسعه و تکمیل بانک اطلاعات آموزشی دانشگاه در سامانه مکانیزه، در سال های آتی ارزیابی مستندات بندهای ۵ تا ۹ به تدریج براساس اطلاعات ذخیره شده در سامانه مکانیزه دانشگاه صورت خواهد گرفت.

ماده ۴: اعضای کمیته‌های ارزیابی آموزشی دانشگاه

۱-۴ دفتر کمیته امور هیأت علمی دانشگاه به عنوان مجری این آیین نامه، کمیته ارزیابی آموزشی دانشگاه را با اعضای زیر تشکیل می‌دهد:

- معاون آموزشی دانشگاه (یا نماینده ایشان)
- دبیر کمیته امور هیأت علمی دانشگاه (دبیر کمیته ارزیابی)
- رئیس دفتر نظارت و ارزیابی دانشگاه
- یک نفر نماینده شورای آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه

تبصره ۱: در صورتی که هریک از اعضای کمیته ارزیابی بر اساس امتیازات ماده (۲-۲)، جزء نامزدهای برگزیدگان آموزشی قرار گیرد، یک عضو جایگزین از طرف معاون آموزشی دانشگاه برای اجرای مراحل بعدی معرفی می‌شود.
تبصره ۲: در موارد لازم از معاون آموزشی دانشکده/ مدیر گروه مستقل (یا نماینده ایشان) برای شرکت در جلسات کمیته ارزیابی و بررسی مستندات بند های ۵ تا ۹ پیوست ۱ آیین نامه دعوت می‌شود.

ماده ۵: معرفی و تقدیر از برگزیدگان آموزشی

۱-۵ مراسم تقدیر از برگزیدگان آموزشی در هفته بزرگداشت مقام معلم در کشور در اردیبهشت ماه هر سال برگزار می‌گردد.

۲-۵ عناوین تشویق و قدردانی از برگزیدگان آموزشی شامل یک یا بعضی از موارد زیر می‌شود:

- اهدای لوح تقدیر و جایزه نقدی
- تغییر سقف و ضریب حق التدریس آموزشی
- افزایش ظرفیت تشویقی برای پذیرش دانشجویان تحصیلات تکمیلی
- اعطای پایه تشویقی
- اعمال در شیوه نامه اجرایی آیین نامه ارتقاء

تبصره ۱: موارد تشویقی در صورت تصویب مراجع ذی‌ربط نظیر هیأت امنای دانشگاه تعلق خواهد گرفت.

ماده ۶: مقررات عمومی

- ۱-۶ سال ارزیابی آموزشی شامل نیمسال های اول و دوم تحصیلی تا پایان ترم تابستانی متعاقب آن می‌باشد.
- ۲-۶ استنادی که در طی سال ارزیابی با تصویب هیأت اجرایی جذب دانشگاه از وضعیت "پیمانی" به "رسمی-آزمایشی" تغییر وضعیت داده باشند، به عنوان اعضای رسمی-آزمایشی مورد ارزیابی قرار می‌گیرند.

۳-۶ استادانی که حکم بازنشستگی آن ها در طی سال ارزیابی صادر شده باشد، جزء اعضای شاغل ارزیابی می شوند.

۴-۶ کلیه فعالیت‌های آموزشی آن دسته از استادانی که با بیش از یک دانشکده همکاری می‌نمایند، در ارزیابی ها منظور می گردد. اما برای انتخاب برگزیدگان آموزشی، این افراد با اعضای دانشکده یا گروه مستقل خود مقایسه می شوند.

۵-۶ کلیه همکاری‌های آموزشی استادان در داخل یا خارج از دانشگاه، با تایید رسمی حوزه معاونت آموزشی دانشگاه قابل ارزیابی است.

۶-۶ کلیه فعالیت‌های آموزشی که جزء شرح وظایف مدیران اجرایی و ستادی در داخل یا خارج از دانشگاه قرار دارد، امتیازی تعلق نمی‌گیرد.

این آیین‌نامه در یک مقدمه، تعاریف، هدف و شش ماده با یک پیوست همراه با شیوه نامه اجرایی آن با یک پیوست در جلسه مورخ هیأت رئیسه دانشگاه به تصویب رسید و از این تاریخ لازم الاجرا است.

پیوست ۱: شاخص‌های ارزیابی آموزشی

بند ۱- کیفیت آموزش

- ۱-۱ ارزشیابی دانشجویان از آمادگی علمی استادان دروس
- ۱-۲ ارزشیابی دانشجویان ممتاز از آمادگی علمی استادان دروس
- ۱-۳ ارزشیابی دانش‌آموختگان از آمادگی علمی استادان دروس
- ۱-۴ ارزشیابی دانش‌آموختگان از آمادگی علمی استادان راهنما و مشاور
- ۱-۵ ارزشیابی آموزشی مستمر از دانشجویان
- ۱-۶ ارزیابی از میزان بازنگری و بروز کردن سرفصل‌ها و محتوای دروس
- ۱-۷ ارزیابی از میزان بازنگری و بروز کردن دستور کار آزمایشگاه‌ها و کارگاه‌ها

بند ۲- کمیت آموزش

- ۲-۱ راهنمایی پایان‌نامه‌های کارشناسی
- ۲-۲ تدریس دروس نظری در مقطع کارشناسی
- ۲-۳ تدریس دروس نظری مقطع تحصیلات تکمیلی
- ۲-۴ تدریس دروس آزمایشگاهی و کارگاهی
- ۲-۵ تدریس دروس مشترک بین‌المللی در داخل یا خارج از کشور
- ۲-۶ تدریس دروس سرویسی علوم پایه

بند ۳- نظم و رعایت مقررات آموزشی دانشگاه

- ۳-۱ تشکیل منظم کلاس‌های درسی
- ۳-۲ تشکیل کلاس‌های جبرانی
- ۳-۳ تأیید نهایی نمرات دروس
- ۳-۴ حضور تمام‌وقت در امتحانات پایان هر نیم سال
- ۳-۵ حضور فعال در جلسات گروه آموزشی
- ۳-۶ زمان ماندگاری دانشجویان تحصیلات تکمیلی

بند ۴- میزان تعامل اجتماعی و دسترسی به استادان

- ۴-۱ ارزشیابی دانشجویان از میزان تعامل اجتماعی و دسترسی به استادان دروس
- ۴-۲ ارزشیابی دانشجویان ممتاز از میزان تعامل اجتماعی و دسترسی به استادان دروس
- ۴-۳ ارزشیابی دانش‌آموختگان از میزان تعامل اجتماعی و دسترسی به استادان دروس

بند ۵- تدوین و راه‌اندازی دروس، رشته‌ها و گرایش‌های جدید

- ۵-۱ مشارکت در تدوین برنامه درسی رشته و گرایش‌های جدید
- ۵-۲ مشارکت در تصویب و راه‌اندازی رشته‌ها و گرایش‌های جدید
- ۵-۳ مشارکت در تدوین سرفصل‌های دروس جدید
- ۵-۴ مشارکت در تهیه دستور کار برای آزمایشگاه‌ها یا کارگاه‌های جدید آموزشی
- ۵-۵ راه‌اندازی آزمایشگاه‌ها یا کارگاه‌های جدید آموزشی

بند ۶- مشارکت در برنامه‌ریزی، راه‌اندازی و ارزیابی دوره‌های آموزشی

- ۶-۱ مشارکت در برنامه‌ریزی و راه‌اندازی دوره‌های تحصیلی مشترک داخلی یا بین‌المللی
- ۶-۲ مشارکت در برنامه‌ریزی، راه‌اندازی و ارزیابی دوره‌ها و کارگاه‌های کوتاه‌مدت آموزشی داخلی یا بین‌المللی
- ۶-۳ مشارکت در برنامه‌ریزی، راه‌اندازی و ارزیابی دوره‌ها و کارگاه‌های کوتاه‌مدت آموزشی داخلی یا بین‌المللی مجازی

بند ۷- ارتقاء توان آموزشی دانشگاه

- ۷-۱ همکاری در جهت پایش وضعیت، اصلاح و بهبود آموزش در دانشکده
- ۷-۲ همکاری در جهت پایش وضعیت، اصلاح و بهبود آموزش در دانشگاه
- ۷-۳ عضویت در شوراهای و کمیته‌ها تخصصی در داخل یا خارج از دانشگاه

بند ۸- فعالیت‌های فوق‌برنامه

- ۸-۱ برگزاری کارگاه‌ها و سمینارهای مهارت‌های آموزشی
- ۸-۲ شرکت در کارگاه‌ها و سمینارهای آموزشی به منظور ارتقای مهارت‌های آموزشی
- ۸-۳ طراحی سؤالات و برگزاری مسابقات علمی-آموزشی، آزمون‌های دانشگاهی و کشوری
- ۸-۴ برگزاری بازدیدهای علمی برای دانشجویان
- ۵-۸ بازدید و نظارت بر کارآموزی دانشجویان
- ۶-۸ مشارکت در ایجاد ارتباطات بین‌المللی آموزشی

بند ۹- طراحی و تولید محصولات و امکانات آموزشی

- ۹-۱ طراحی و تولید محصولات آموزشی و کمک‌درسی دانشگاهی
- ۹-۲ تألیف و چاپ کتاب‌های آموزشی و کمک‌درسی دانشگاهی
- ۹-۳ ترجمه و چاپ کتاب‌های آموزشی و کمک‌درسی دانشگاهی
- ۹-۴ تهیه و نشر جزوات و محصولات آموزش الکترونیکی